



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 471

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 26 iunie 2014

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
83.	— Lege privind invențiile de serviciu	2–4
461.	— Decret pentru promulgarea Legii privind invențiile de serviciu	4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
727.	— Ordin al ministrului sănătății pentru modificarea art. 5 din anexa nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 323/2011 privind aprobarea metodologiei și a criteriilor minime obligatorii pentru clasificarea spitalelor în funcție de competență	4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 6 din 26 mai 2014 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	5–9
	Decizia nr. 7 din 26 mai 2014 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	10–16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE**privind invențiile de serviciu**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I**Domeniul de aplicare și definiții**

Art. 1. — (1) Prezenta lege se aplică invențiilor create de un inventator individual sau de un grup de inventatori atunci când inventatorul individual sau cel puțin un membru al grupului de inventatori este salariat al unei persoane juridice:

- a) de drept privat;
- b) de drept public.

(2) Prezenta lege se aplică invențiilor prevăzute la alin. (1), care pot fi protejate prin brevet de invenție sau prin model de utilitate înregistrat.

Art. 2. — (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) *salariat* — orice persoană fizică ce prestează, în temeiul unui contract individual de muncă, o activitate remunerată pentru și sub autoritatea unei persoane din cele prevăzute la art. 1 alin. (1);

b) *consilier în proprietate industrială al angajatorului* — persoana fizică salariată, atestată, care își desfășoară activitatea potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 66/2000 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier în proprietate industrială, republicată.

(2) Expresia „cercetare-dezvoltare” are înțelesul prevăzut la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL II**Invenții de serviciu**

Art. 3. — (1) Invențiile de serviciu sunt invențiile prevăzute la art. 1, care îndeplinesc următoarele condiții:

a) au rezultat din exercitarea atribuțiilor de serviciu ale inventatorului, încredințate în mod expres în cadrul contractului individual de muncă și în fișa postului sau stabilite prin alte acte obligatorii pentru inventator, care prevăd o misiune inventivă;

b) s-au obținut, pe durata contractului individual de muncă, precum și pe o perioadă de maximum 2 ani de la încetarea acestuia, după caz, prin cunoașterea sau utilizarea experienței angajatorului prin folosirea mijloacelor materiale ale angajatorului, ca urmare a pregătirii și formării profesionale dobândite de inventatorul salariat prin grija și pe cheltuiala angajatorului ori prin utilizarea unor informații rezultate din activitatea angajatorului sau puse la dispoziție de acesta.

(2) Misiunea inventivă prevăzută la alin. (1) lit. a) stabilește domeniul tehnologic în care se încadrează problema sau problemele tehnice pentru a căror rezolvare inventatorul salariat are o obligație contractuală sau care decurge din alte acte obligatorii să aducă o contribuție creativă corespunzător atribuțiilor de serviciu.

Art. 4. — (1) Angajatorul are competența de a decide cu privire la încadrarea sau nu a unei invenții realizate de către un salariat în categoria invențiilor de serviciu și cu privire la tipul

invenției de serviciu, în raport cu situațiile prevăzute la art. 3 alin. (1).

(2) Salariatul care creează o invenție are obligația să comunice de îndată angajatorului prezentarea invenției, în care să descrie soluția problemei rezolvate cu date suficient de clare pentru a defini invenția și condițiile în care invenția a fost creată.

(3) În absența unui termen mai lung prevăzut în regulamentul intern al angajatorului, în termen de 4 luni de la primirea comunicării prevăzute la alin. (2), angajatorul înștiințează inventatorul salariat asupra încadrării invenției în categoria invențiilor de serviciu și dacă revendică dreptul asupra acesteia.

(4) Inventatorul poate contesta modul de încadrare a invenției sale de către angajator, la instanța judecătorească competentă, potrivit dreptului comun, în termen de 4 luni.

Art. 5. — (1) Dreptul asupra invențiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a) aparține angajatorului.

(2) Dreptul asupra invențiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a) aparține angajatorului, în absența unei prevederi contractuale contrare, dacă acesta este persoană de drept public și are în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea.

(3) Dreptul asupra invențiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) aparține inventatorului salariat, dacă angajatorul de drept privat sau de drept public nu revendică invenția în condițiile art. 4 alin. (3).

(4) Dreptul asupra invențiilor create de salariați și care nu se încadrează în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 3 alin. (1) aparține inventatorului salariat, în condițiile prevăzute de Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare.

Art. 6. — Pentru invențiile de serviciu prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) care au fost revendicate de către angajator, inventatorul salariat are dreptul la o remunerație stabilită de către angajator, în condițiile prevăzute la art. 7.

Art. 7. — Angajatorul definește prin prevederi specifice din regulamentul intern criteriile de stabilire a remunerației. În lipsa prevederilor specifice, angajatorul are în vedere, în funcție de fiecare caz concret, unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

a) efectele economice, comerciale și/sau sociale care decurg din exploatarea invenției de către angajator sau de către terți cu acordul angajatorului;

b) măsura în care angajatorul este implicat în realizarea invenției de serviciu, inclusiv resursele puse la dispoziție de angajator pentru realizarea acesteia;

c) aportul creativ al inventatorului salariat, când invenția a fost creată de mai mulți inventatori.

Art. 8. — (1) În cazul în care dreptul asupra invenției de serviciu aparține angajatorului, acesta este îndreptățit să depună o cerere de brevet de invenție sau de înregistrare a unui model de utilitate în România și/sau în alte state, cu revendicarea dreptului de prioritate din România.

(2) În aplicarea alin. (1), cererea de brevet de invenție sau de înregistrare a modelului de utilitate este însoțită de actul din care rezultă dreptul asupra invenției.

(3) În situația prevăzută la art. 5 alin. (4), inventatorul salariat este îndreptățit să solicite protecția în România și/sau în alte state, cu revendicarea dreptului de prioritate din România.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (3), inventatorul salariat și angajatorul au obligația să se informeze reciproc în scris asupra depunerii unei cereri de brevet de invenție sau de înregistrare a unui model de utilitate.

Art. 9. — (1) După depunerea cererii de protecție pentru invenția de serviciu, angajatorul înștiințează inventatorul salariat în legătură cu derularea procedurilor de obținere a protecției.

(2) La cererea angajatorului, inventatorul salariat îi acordă acestuia asistență pentru obținerea protecției și a valorificării invenției.

(3) În situația în care angajatorul nu mai dorește continuarea procedurilor ulterioare depunerii cererii de protecție pentru invenția de serviciu sau nu este interesat să protejeze invenția de serviciu în anumite state, altele decât România, angajatorul cedează salariatului dreptul la acordarea protecției, sub condiția ca salariatul să acorde angajatorului o licență neexclusivă pentru invenția brevetată. Condițiile de acordare a licenței neexclusive se stabilesc prin prevederi specifice ale regulamentului intern al angajatorului. În lipsa acestor prevederi specifice, condițiile de acordare se stabilesc prin acordul părților. Angajatorul transmite, în timp util, și înscrisurile necesare continuării procedurilor.

(4) La solicitarea salariatului, pentru statele în care angajatorul comunică salariatului că nu este interesat să obțină drepturi de proprietate industrială, angajatorul cedează salariatului dreptul de a solicita protecția invenției de serviciu, într-un termen care să îi permită să beneficieze de termenele de prioritate prevăzute de convențiile și tratatele internaționale din domeniul proprietății industriale, la care România este parte.

Art. 10. — (1) Invențiile care se încadrează în prevederile art. 3 alin. (1) pot face obiectul unui secret comercial.

(2) Inventatorul salariat are obligația de a nu divulga sau publica invenția care se încadrează în prevederile art. 3 alin. (1), fără acordul scris al angajatorului. Obligația de a nu divulga sau publica o are și angajatorul, precum și persoanele, altele decât inventatorul care, prin natura atribuțiilor de serviciu, au luat cunoștință de existența invenției.

(3) În cazul divulgării invenției de serviciu de către persoanele prevăzute la alin. (2), poate fi antrenată răspunderea rezultând din contractul individual de muncă încheiat între salariat și angajator, când acesta conține o clauză de confidențialitate.

(4) Când contractul individual de muncă nu conține o clauză de confidențialitate, iar divulgarea invenției de serviciu este făcută de către persoanele prevăzute la alin. (2) și are drept consecință cauzarea unui prejudiciu, aceasta poate atrage răspunderea civilă, așa cum este reglementată de art. 1.349 alin. (1) și (2), coroborat cu art. 1.357 din Codul civil.

Art. 11. — (1) Pentru invențiile de serviciu realizate de salariați ai angajatorilor — persoane de drept public, care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea, revendicate de către angajator conform prevederilor prezentei legi sau conform unui contract între părți și valorificate de către angajator, salariatul inventator are dreptul la o cotă procentuală din valoarea venitului realizat de angajator, în urma aplicării invențiilor.

(2) Procentul prevăzut la alin. (1) nu poate fi mai mic de 30%.

Art. 12. — (1) Pentru invențiile rezultate în urma unor activități de cercetare-dezvoltare sau didactice desfășurate într-o instituție de învățământ superior, titulară a dreptului de protecție, aceasta acordă inventatorului la cerere, cu titlu gratuit, un drept de exploatare a invenției în domeniul său de activitate didactică și de cercetare, în baza unui contract de licență neexclusivă, chiar dacă inventatorul nu este salariat.

(2) Contractul prevăzut la alin. (1) are o durată de valabilitate egală cu durata desfășurării de către inventator a activităților didactice și de cercetare.

Art. 13. — Consilierul în proprietate industrială al angajatorului, care își desfășoară activitatea în domeniul invențiilor, acordă asistență inventatorului salariat, la cererea acestuia, pentru întocmirea comunicării prevăzute la art. 4 alin. (2).

Art. 14. — (1) Litigiile dintre angajatori și salariați în legătură cu aplicarea prevederilor prezentei legi sunt de competența instanțelor judecătorești.

(2) Neîndeplinirea obligațiilor decurgând din prezenta lege poate atrage răspunderea civilă delictuală a persoanei vinovate și/sau, dacă este cazul, răspunderea penală conform prevederilor legale incidente.

CAPITOLUL III

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 15. — Angajatorul elaborează și promovează politici și programe în vederea sporirii capacității de inovare pentru o mai mare competitivitate și creare de locuri de muncă.

Art. 16. — Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din 8 august 2007, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolele 5 și 36 se abrogă.

2. La articolul 38, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul invențiilor de serviciu, titularul brevetului este obligat să comunice inventatorului intenția sa de renunțare la brevet; la cererea inventatorului, titularul este obligat să îi transmită acestuia dreptul asupra brevetului, precum și înscrisurile în legătură cu brevetul, sub condiția ca salariatul să acorde angajatorului o licență neexclusivă pentru invenția brevetată. Condițiile de acordare a licenței neexclusive se stabilesc prin prevederi specifice ale regulamentului intern al angajatorului. În lipsa acestor prevederi specifice, condițiile de acordare se stabilesc prin acordul părților.”

3. Articolul 42 se abrogă.

4. La articolul 63, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 63. — (1) Litigiile cu privire la calitatea de inventator, de titular de brevet sau cele cu privire la alte drepturi născute din brevetul de invenție, inclusiv drepturile patrimoniale ale inventatorului din contractele de cesiune și licență sunt de competența instanțelor judecătorești.”

5. Articolul 73 se abrogă.

Art. 17. — (1) Cererile de brevet de invenție depuse în temeiul art. 5 din Legea nr. 64/1991, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cererile de model de utilitate ale inventatorilor salariați depuse la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi și pentru care nu s-a luat o hotărâre urmează regimul juridic prevăzut de normele legale aplicabile la data depunerii cererii titlului de protecție solicitat.

(2) Dispozițiile Legii nr. 64/1991, republicată, cu modificările ulterioare, ale Legii nr. 350/2007 privind modelele de utilitate, cu modificările ulterioare, ale Hotărârii Guvernului nr. 547/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.457/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 350/2007 privind modelele de utilitate se aplică în mod corespunzător și invențiilor reglementate de prezenta lege.

(3) În termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul modifică

corespunzător Hotărârea Guvernului nr. 547/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție.

Art. 18. — Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din

8 august 2007, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările dispuse prin prezenta lege, se republică în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

București, 24 iunie 2014.

Nr. 83.

PREȘEDINTELE SENATULUI

CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii privind invențiile de serviciu

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind invențiile de serviciu și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

TRAIAN BĂSESCU

București, 23 iunie 2014.

Nr. 461.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

**pentru modificarea art. 5 din anexa nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 323/2011
privind aprobarea metodologiei și a criteriilor minime obligatorii pentru clasificarea spitalelor
în funcție de competență**

Văzând Referatul de aprobare nr. N.B. 3.907 din 6 iunie 2014 al Direcției de strategii și politici în sănătate, având în vedere prevederile art. 171 alin. (5) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Articolul 5 din anexa nr. 1 „Metodologie pentru clasificarea spitalelor în funcție de competență” la Ordinul ministrului sănătății nr. 323/2011 privind aprobarea metodologiei și a criteriilor minime obligatorii pentru clasificarea spitalelor în funcție de competență, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 19 aprilie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — În cazuri excepționale, motivate obiectiv, ministrul sănătății poate aproba clasificarea provizorie, valabilă până la data de 31 decembrie 2014, pentru un spital care îndeplinește doar parțial criteriile minime obligatorii pentru categoria solicitată, cu condiția prezentării de către unitatea solicitantă a unui plan de conformare cu responsabilități și termene de implementare precis specificate.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,

Nicolae Băncicioiu

București, 19 iunie 2014.

Nr. 727.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 6**din 26 mai 2014**

Dosar nr. 6/1/2014/HP/P

Corina Michaela Jîjîie — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului

Francisca Maria Vasile — judecător la Secția penală

Lavinia Valeria Lefterache — judecător la Secția penală

Maricela Cobzariu — judecător la Secția penală

Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

Ana Maria Dascălu — judecător la Secția penală — judecător-raportor

Ștefan Pistol — judecător la Secția penală

Cristina Rotaru-Radu — judecător la Secția penală

Ioana Bogdan — judecător la Secția penală

Roșu Cristina — magistrat-asistent

După care,

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea din 18 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 179/122/2014, Curtea de Apel București — Secția I penală, în conformitate cu prevederile art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală, pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării de principiu a chestiunii de drept vizând aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal „în ipoteza în care este vorba despre o tentativă, pedeapsa aplicată se reduce la maximum prevăzut de lege pentru forma consumată ori la maximum prevăzut de lege pentru forma infracțiunii de tentativă”.

II. Expunerea succintă a cauzei

În cauza Dosarului nr. 179/122/2014, Tribunalul Giurgiu, sesizat potrivit dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 836/2013 privind constituirea și atribuțiile comisiilor de evaluare a incidenței aplicării legii penale mai favorabile în cazul persoanelor aflate în executarea pedepselor și măsurilor educative privative de libertate din perspectiva noilor reglementări penale și procesul penal și ale art. 23 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2013, de Comisia de evaluare a incidenței aplicării legii penale mai favorabile de la nivelul Penitenciarului Giurgiu, în cauza condamnatului D.G., care execută pedeapsa rezultantă de 25 ani închisoare și 10 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal, pedeapsa principală de executat fiindu-i aplicată prin Sentința penală nr. 173/2011 a Tribunalului Călărași, rămasă definitivă, prin sentința penală nr. 60 din 1 februarie 2014, a dispus admiterea contestației la executare și, în baza art. 6 din Codul penal, a redus pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal de la 10 ani la 5 ani.

Pentru a pronunța sentința menționată, Tribunalul Giurgiu a constatat că intimatul condamnat beneficiază de aplicarea legii penale mai favorabile, în condițiile art. 6 din Codul penal, numai în ceea ce privește durata pedepsei complementare, care în hotărârea de condamnare fusese stabilită la 10 ani, iar, în conformitate cu dispozițiile art. 66 alin. (1) din Codul penal în vigoare de la 1 februarie 2014, durata maximă a pedepsei complementare este de 5 ani.

În consecință, în baza art. 23 din Legea nr. 255/2013, raportat la art. 595 din Codul de procedură penală, s-a admis contestația la executare în cazul condamnatului privind condamnarea dispusă prin Sentința penală nr. 173 din 15 decembrie 2011 a Tribunalului Călărași, definitivă prin Decizia penală nr. 2.353 din 4 iulie 2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În baza art. 6 din Codul penal, raportat la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările ulterioare, și

S-a luat în examinare sesizarea formulată de către Curtea de Apel București prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept vizând dacă în interpretarea și aplicarea art. 6 din Codul penal, în ipoteza în care este vorba de tentativă, se reduce pedeapsa la maximum prevăzut de lege pentru forma consumată a infracțiunii ori la maximum prevăzut de lege pentru forma tentativei.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală ce formează obiectul Dosarului nr. 6/1/2014/HP/P a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 274 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Iuliana Nedelcu, procuror șef al Secției judiciare al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că au fost depuse puncte de vedere și hotărâri relevante în materie pronunțate de instanțele judecătorești, precum și opinia formulată de specialiștii catedrei de drept penal din cadrul Facultății de Drept a Universității București.

De asemenea, magistratul-asistent a arătat că au fost depuse concluzii scrise formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, după expunerea argumentelor juridice, a apreciat că problema de drept supusă dezlegării poate primi următoarea rezolvare: „în aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. (1) din Codul penal, în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximum prevăzut de lege pentru forma tentată (maximum special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei).”

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare privind sesizarea formulată.

art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal, Tribunalul Giurgiu a redus pedeapsa complementară a interdicției drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal anterior de la 10 ani la 5 ani și a dispus anularea mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 529 din 17 iulie 2012 emis de Tribunalul Călărași și emiterea unui nou mandat.

În cauza definitiv judecată, condamnatul avea de executat pedeapsa rezultantă de 25 ani închisoare, în aceasta intrând pedeapsa de 25 ani închisoare aplicată pentru o infracțiune de omor, pedeapsa de 10 ani închisoare aplicată pentru tentativă la infracțiunea de tâlhărie și pedeapsa de 9 ani închisoare aplicată pentru infracțiunea de violare de domiciliu.

Infracțiunile de tâlhărie și violare de domiciliu, potrivit art. 234 (1) lit. f) din Codul penal în vigoare de la 1 februarie 2014, constituie infracțiunea de tâlhărie calificată, deci este o infracțiune complexă, pedeapsa fiind închisoarea de la 3 la 10 ani, dar în cauză condamnatul săvârșise tentativă la infracțiunea de tâlhărie, deci nu o infracțiune consumată.

Ca atare, dacă contestatorul D.G. ar fi fost judecat la acest moment, ar fi fost condamnat la pedeapsa maximă de 5 ani pentru tentativă la infracțiunea de tâlhărie și deci se impune stabilirea modului de interpretare a dispozițiilor art. 6 din Codul penal privind aplicarea legii penale mai favorabile în ipoteza unei condamnări definitive, textul arătând că dacă noua lege prevede o pedeapsă mai mică se reduce pedeapsa aplicată până la maximum prevăzut de legea nouă, iar art. 187 din Codul penal în vigoare de la 1 februarie 2014 prevede că „Prin *pedeapsă prevăzută de lege* se înțelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei”.

Judecătorul, motivând că tentativa nu este numai o cauză care atenuează răspunderea penală, ci și o formă a infracțiunii, iar art. 6 din Codul penal prevede și el sintagma „pentru infracțiunea săvârșită”, analizând cele două texte de lege, respectiv „pedeapsa prevăzută de lege” și „infracțiunea săvârșită” (ambele fiind cuprinse în art. 6 din Codul penal), a apreciat că soluționarea cauzei depinde de interpretarea dată acestor sintagme.

În concluzie, judecătorul cauzei, în punctul de vedere exprimat asupra problemei de drept sesizate, este de părere că, tentativa reprezentând și o formă a infracțiunii, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată se reduc la jumătate, deci în cauză maximum prevăzut de legea nouă se va reduce la jumătate.

III. Opinia instanțelor judecătorești

Curtea de Apel București nu a exprimat o opinie, dar a comunicat punctele de vedere ale instanțelor arondate, în materia problemei de drept vizând interpretarea și aplicarea art. 6 din Codul penal în ipoteza încheierii de sesizare amintită.

Tribunalul Giurgiu a comunicat că opinia unanimă în rândul judecătorilor care judecă în materie penală este în sensul că pedeapsa aplicată se reduce la maximum prevăzut de legea nouă pentru forma infracțiunii de tentativă.

Tribunalul Ilfov a comunicat că, în urma consultării magistraților Secției penale, s-au conturat două opinii, respectiv că potrivit dispozițiilor art. 187 din Codul penal prin sintagma „pedeapsă prevăzută de lege” se înțelege pedeapsa prevăzută de lege care incriminează fapta săvârșită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei, și cea de-a doua că în interpretarea și aplicarea art. 6 din Codul penal, în ipoteza în care este vorba de o tentativă, se reduce pedeapsa la maximum prevăzut de lege pentru forma consumată a infracțiunii ori la maximum pentru forma tentativei.

Tribunalul Călărași nu a exprimat un punct de vedere asupra chestiunii de drept analizate, instanța comunicând numai că la nivelul său și al judecătorilor arondate nu s-au înregistrat cauze având acest obiect.

Tribunalul Teleorman, de asemenea, a comunicat numai punctele de vedere ale Judecătoriei Alexandria — art. 6 din Codul penal, când este vorba despre o faptă rămasă în forma tentativei, limitele de pedeapsă pentru infracțiunea consumată se vor reduce la jumătate, Judecătoriei Turnu-Măgurele — aceasta însă nu răspunde chestiunii analizate, ci menționează numai că instituțiile de drept penal în situații tranzitorii se aplică autonom — și Judecătoriei Zimnicea — că în ipoteza în care este vorba de tentativă, pedeapsa se reduce la maximum pentru forma tentativei.

Tribunalul Ialomița, considerând că tentativa reprezintă și o formă a infracțiunii, a răspuns că limitele pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată se reduc la jumătate, adică maximum prevăzut de legea nouă se va reduce la jumătate.

Tribunalul București — Secția I penală și Judecătoriile Sectorului 1, Sectorului 2, Sectorului 3, Sectorului 4, Sectorului 5 și Sectorului 6, cu excepția acesteia din urmă, arată că punctul de vedere majoritar al magistraților este că, în aplicarea art. 6 din Codul penal, în cazul tentativei, se impune reducerea pedepsei la maximum prevăzut de lege pentru tentativă, acesta nestabilindu-se potrivit art. 187 din Codul penal, în sens contrar însemnând anu ține seama de o împrejurare stabilită de instanța care a examinat fondul cauzei, aducându-se atingere autorității de lucru judecat a hotărârii inițiale.

În ceea ce privește opinia Judecătoriei Sectorului 6, aceasta a menționat că nu are jurisprudență în aplicarea art. 6 din Codul penal, în ipoteza în care este vorba de o tentativă, dar, majoritar, magistrații consideră că pedeapsa se raportează la maximum prevăzut de lege pentru forma tentată a infracțiunii.

Curtea de Apel Bacău, în punctul de vedere exprimat asupra chestiunii de drept analizate, consideră că limita maximă a pedepsei prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă nu poate ignora cauza de reducere a pedepsei în cazul tentativei, întrucât pedeapsa ce se poate aplica efectiv nu poate depăși maximum special prevăzut de legea nouă așa cum este redus.

Tribunalul Bacău, Judecătoria Moinești, Judecătoria Buhuși, în ceea ce privește chestiunea de drept analizată, au menționat că în aplicarea art. 6 din Codul penal, în situația tentativei, pedeapsa se reduce la maximum prevăzut de lege pentru forma consumată a infracțiunii și nu la maximum pentru forma tentativei.

Judecătoria Onești și Tribunalul Neamț au apreciat că reducerea pedepsei se face prin raportare la maximum special prevăzut pentru forma tentativei și nu a infracțiunii în formă consumată.

Curtea de Apel Constanța și Tribunalul Constanța, în opinia exprimată, susțin că limita maximă a pedepsei care trebuie avută în vedere este cea redusă din limita prevăzută de lege pentru infracțiunea consumată.

Curtea de Apel Craiova a precizat că problema de drept supusă discuției, la nivelul său, a fost în sensul că în aplicarea art. 6 din Codul penal, în cazul tentativei, a fost avut în vedere maximum special pentru această formă de infracțiune, iar nu maximum special prevăzut de lege pentru infracțiunea consumată. Judecătoria Slatina este de părere că aplicarea art. 187 din Codul penal exclude luarea în considerare, în aplicarea art. 6 din Codul penal, a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei, prin *pedeapsă prevăzută de lege* înțelegându-se pedeapsa prevăzută de textul de lege care incriminează fapta săvârșită în formă consumată.

Judecătoria Balș, Tribunalul Mehedinți, Judecătoria Vânu-Mare, Tribunalul Dolj, Judecătoria Craiova, în punctele de vedere exprimate, au precizat că, în legătură cu interpretarea și aplicarea art. 6 din Codul penal, în ipoteza în care este vorba de

o tentativă, pedeapsa se reduce la maximum pentru forma tentativei, neexistând rațiuni legale sau de interpretare logico-juridică pentru ca, în situația existenței tentativei, pedeapsa să fie redusă la maximum prevăzut de lege pentru forma consumată a infracțiunii.

Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, în punctul de vedere exprimat, a susținut că în interpretarea și aplicarea art. 6 din Codul penal, în ipoteza în care este vorba de o tentativă, se reduce pedeapsa prevăzută de lege pentru forma consumată a infracțiunii.

Curtea de Apel Galați și instanțe din raza sa, Tribunalul Galați, Judecătoria Brăila, Tribunalul Brăila au transmis că opinia majoritară adoptată în rezolvarea chestiunii de drept analizate este aceea că, în cazul tentativei, pedeapsa prevăzută de lege se reduce la maximum prevăzut de lege pentru forma tentativei, noțiunea de „infracțiune săvârșită”, astfel cum este definită în art. 174 din Codul penal, însemnând „săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă”.

Curtea de Apel Pitești nu a comunicat un punct de vedere vizând chestiunea de drept analizată, mărginindu-se să transmită că pe rolul instanțelor judecătorești din circumscripția sa teritorială nu s-au înregistrat cauze de natura celor indicate (interpretarea și aplicarea art. 6 din Codul penal în cauze definitiv judecate penal, formă consumată sau forma tentativei).

Curtea de Apel Oradea și Tribunalul Satu Mare, instanță arondată competenței sale, au comunicat că punctul de vedere exprimat de judecătoria instanțelor este acela că, în ipoteza în care este vorba de tentativă, se reduce pedeapsa la maximum prevăzut de lege pentru forma tentativei.

Curtea de Apel Timișoara și Tribunalul Caraș-Severin au comunicat că, în problema de drept analizată, opinia majoritară a magistraților este în sensul că tentativa fiind o formă a infracțiunii, limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru forma consumată se reduc la jumătate, astfel că maximum prevăzut de lege nouă se reduce la jumătate.

Tribunalul Arad, în punctul de vedere exprimat, a comunicat că magistrații care activează la nivelul secției penale interpretează dispozițiile art. 6 din Codul penal în sensul că ele se aplică pedepselor stabilite pentru tentativă doar atunci când pedeapsa inițială este mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege nouă pentru infracțiunea consumată, interpretarea rezultând din coroborarea dispozițiilor art. 6 și 187 din Codul penal, compararea sancțiunilor făcându-se doar în raport cu pedeapsa prevăzută de lege nouă pentru infracțiunea consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei, or, oprirea procesului infracțional în faza tentativei este o cauză de reducere a pedepsei.

Curtea de Apel Târgu Mureș nu și-a exprimat un punct de vedere în legătură cu chestiunea de drept analizată, dar a anexat opinia Judecătoria Luduș și a Tribunalului Harghita, aceste două instanțe susținând că în ipoteza în care avem de-a face cu o tentativă la o infracțiune prevăzută atât în noul cod, cât și în vechiul cod penal, în vederea stabilirii legii penale mai favorabile, limitele pedepsei prevăzute în vechiul Cod penal reduce la jumătate se vor compara cu limitele prevăzute în noul Cod penal reduce la jumătate, având în vedere că tentativa reprezintă o formă a infracțiunii și nu s-ar justifica compararea cu limitele pedepsei prevăzute în noul Cod penal nereduse la jumătate.

Curtea de Apel Cluj nu și-a exprimat un punct de vedere în legătură cu chestiunea de drept analizată, dar a anexat decizii ale Tribunalului Maramureș, Judecătoria Baia Mare și Curții de Apel Cluj.

Curtea de Apel Alba Iulia și-a exprimat opinia în sensul celor exprimate de către completul care a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Curtea de Apel Brașov și-a exprimat opinia în sensul că tentativa, ca formă a infracțiunii, a intrat sub puterea lucrului judecat, astfel că în privința tratamentului sancționatoriu limitele de pedeapsă ce vor fi avute în vedere sunt cele din legea nouă, însă reduce la jumătate. În privința tratamentului sancționator, pedeapsa aplicată sub legea veche se reduce la maximum pentru forma tentativei, respectiv jumătate din limitele de pedeapsă prevăzute de legea nouă.

Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov a apreciat că în aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul penal trebuie avut în vedere maximum prevăzut de lege pentru forma consumată a infracțiunii în ipoteza în care se analizează o condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni rămase în forma tentativei. Opinia exprimată a fost în sensul că pedeapsa se reduce la maximum prevăzut de lege pentru forma tentativei.

Curtea de Apel Iași și-a exprimat părerea în sensul că în ipoteza în care este vorba de tentativă se reduce pedeapsa la maximum pentru forma tentativei și a anexat decizii ale Judecătoria Vaslui, Tribunalului Vaslui și Curții de Apel Iași.

IV. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată opinia scrisă a unor specialiști recunoscuți asupra chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării, constatându-se că a răspuns solicitării Universitatea din București — Facultatea de Drept — Departamentul Drept penal.

Punctul de vedere al Universității din București — Facultatea de Drept — Departamentul Drept penal

S-a susținut că scopul reglementării art. 6 din Codul penal este de a oferi suport legal unei pedepse definitive în raport cu noua lege, care este mai favorabilă, pe timpul executării acestei pedepse și până la încetarea oricăror efecte ale condamnării ce vor interveni prin reabilitare.

Așadar, principiul legalității pedepselor impune ca pedeapsa aplicată în baza legii vechi să aibă susținere și în legea nouă, nefiind admisă executarea unei pedepse mai mari decât cea aplicabilă potrivit legii noi mai favorabile.

S-a argumentat că în aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul penal este important să se stabilească dacă judecarea condamnatului potrivit legii noi va conduce în concret la o situație mai blândă pentru acesta și de aceea se vor avea în vedere limitele de pedeapsă între care s-ar face individualizarea pedepsei pentru infracțiunea săvârșită, dacă aceasta ar fi judecată conform legii noi.

S-a apreciat că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni sub forma tentativei, maximum de pedeapsă aplicabil este cel redus la jumătate față de cel prevăzut de lege pentru infracțiunea consumată, pentru că instanța până la această limită va putea ajunge cu aplicarea pedepsei.

De asemenea, dispozițiile art. 187 din Codul penal privind noțiunea de pedeapsă prevăzută de lege nu sunt incidente în aplicarea art. 6 din Codul penal. Noțiunea de pedeapsă prevăzută de lege este menită a reflecta gravitatea faptei în abstract, în raport cu care sunt incidente anumite instituții cum ar fi: prescripția răspunderii penale (durata termenului de prescripție a răspunderii penale), îndeplinirea condițiilor privind al doilea termen al recidivei.

S-a opinat, așadar, în interpretarea și aplicarea art. 6 din Codul penal, că se va avea în vedere, în ipoteza unei tentative, maximum pedepsei pentru forma tentativei (adică maximum special prevăzut de lege pentru infracțiunea consumată redus la jumătate).

În altă ordine de idei, s-a apreciat că, fiind vorba de pedepse definitiv aplicate, ar prezenta importanță dacă în urma aplicării legii noi s-ar obține o sancționare per ansamblu mai blândă pentru condamnat și nu neapărat o reducere de pedeapsă pentru unele dintre infracțiunile judecate definitiv și care nu ar fi

suficientă pentru a conduce la o pedeapsă rezultantă mai ușoară decât cea aplicată definitiv.

V. Jurisprudență relevantă în cauză

V.1. Jurisprudența națională în materie

Din trecerea în revistă a soluțiilor magistraților care judecă în materie penală se constată că majoritatea (nu unanimitatea) au pronunțat hotărâri în materia analizată, considerând că în cadrul aplicării art. 6 alin. (1) din Cod penal în cauze definitiv judecate pedeapsa aplicată se reduce la maximum prevăzut de legea penală nouă pentru forma tentativă.

Astfel, această orientare este relevată de Decizia penală nr. 123 din 7 februarie 2014 a Tribunalului Constanța, pronunțată în Dosarul nr. 650/256/2014, în cazul tentativei la infracțiunea de furt calificat, instanța constatând că limitele de pedeapsă trebuie reduse prin aplicarea art. 6 alin. (1) din Codul penal la cea maximă pentru tentativă prevăzută în Codul penal în vigoare de la 1 februarie 2014. În același sens s-au pronunțat magistrații instanțelor arondate curților de apel cum s-a mai arătat.

A doua opinie, relevată, spre exemplu, în Sentința penală nr. 32 din 1 februarie 2014, pronunțată de Tribunalul Ilfov în Dosarul nr. 209/93/2014, concordă spre considerarea regimului sancționator al tentativei ca fiind pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită în formă consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei, întemeiată pe art. 187 din Codul penal, judecătorul motivând că rațiunea dispozițiilor art. 6 din Codul penal nu este aceea de a-l aduce pe condamnat în situația aceluia judecat în condițiile succesiunii de legi intervenite în cursul procesului, ci doar de a garanta respectarea principiului legalității, în sensul ca cel condamnat să nu execute o pedeapsă mai mare decât limita maximă prevăzută de legea penală nouă. Soluția dată prin această hotărâre a rămas definitivă prin Decizia penală nr. 5/C din 6 martie 2014 a Curții de Apel București.

V.2. Jurisprudență relevantă a Curții Constituționale anterior sesizării

În jurisprudența Curții Constituționale nu a fost identificată a fi analizată problema de drept ce face obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, însă există o jurisprudență în ceea ce privește lipsa de corelare a actelor normative, fapt ce a creat probleme de interpretare a legii care pot avea consecințe în planul securității juridice.

VI. Opinia Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 911/C/1276/III-5/2014 din data de 14 aprilie 2014, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare vizând problema de drept *interpretarea și aplicarea art. 6 din Codul penal, în ipoteza în care este vorba de tentativă, se reduce pedeapsa la maximum prevăzut de lege pentru forma consumată a infracțiunii ori la maximum prevăzut de lege pentru forma tentativei.*

Referitor la chestiunea de drept suspusă dezlegării, Ministerul Public, în concluziile depuse la dosar a susținut, în esență, că în aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. (1) din Codul penal, în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximum prevăzut de lege pentru forma tentată, respectiv maximum special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei.

S-a susținut că tentativa fiind atât o formă a infracțiunii, cât și o cauză legală de modificare a pedepsei, efectele sale asupra pedepsei trebuie avute în vedere la stabilirea dispozițiilor legii penale mai favorabile, iar opiniile doctrinare relevă referirea constantă la tentativă atunci când se identifică dispozițiile legale care trebuie avute în vedere la stabilirea legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive și, totodată, valorificarea

tratamentului sancționator al tentativei în identificarea maximumului special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită reprezintă o soluție de tradiție, unanim acceptată.

VII. Cadrul juridic incident:

— art. 6 alin. (1) din Codul penal, aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei, art. 32 alin. (1), art. 33 alin. (1) și (2), art. 187, art. 174 și art. 2 alin. (2) din Codul penal, art. 4, 8 din Legea nr. 187/2012 și art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală — Secțiunea a II-a

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Judecătorul-raportor a susținut că dispozițiile art. 6 alin. (1) din Codul penal, aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei, în ipoteza în care este vorba de tentativă, se interpretează în sensul că limitele pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată se reduc la jumătate, limita maximă a pedepsei care trebuie avută în vedere fiind cea redusă din limita prevăzută de lege pentru infracțiunea consumată.

S-a susținut că, în aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, pedeapsa închisorii aplicată pentru comiterea tentativei la o infracțiune se reduce la maximum special prevăzut de legea penală nouă pentru tentativa la infracțiunea săvârșită, întrucât, potrivit art. 174 din Codul penal nou (art. 144 din Codul penal din 1969), prin *săvârșirea sau comiterea unei infracțiuni se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, pedeapsa închisorii aplicată prin hotărârea definitivă de condamnare reducându-se la maximum special rezultat din aplicarea art. 33 alin. (2) și a textului incriminator din legea penală, numai astfel respectându-se art. 4 și 8 din Legea nr. 187/2012, cu modificările ulterioare, sintagma „maximum special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” neputând fi acceptată decât în considerarea dispozițiilor art. 187 și 174 din Codul penal (art. 141 și 144 din Codul penal din 1969), rațiunea art. 6 alin. (1) din Codul penal fiind respectarea principiului legalității pedepsei prevăzută în art. 2 din Codul penal, nicio persoană condamnată să nu execute o pedeapsă mai mare decât ar fi putut să execute dacă ar fi fost judecată potrivit legii noi.*

S-a menționat că art. 6 din Codul penal are un scop total diferit, acela de a asigura egalitatea de tratament juridic și legalitatea în aplicarea pedepselor, aceasta prin raportare la specificul fiecărei cauze, nu la abstractul rezultat din textul legii, echitatea aplicării pedepselor presupunând, obligatoriu, ca o persoană în sarcina căreia s-a stabilit o situație de fapt în raport cu o alta să beneficieze de același tratament juridic precum cea din urmă.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile reține următoarele:

A. Cu privire la condițiile de admisibilitate ale sesizării

S-a constatat legalitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, fiind îndeplinite cerințele de admisibilitate impuse de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

Constatând îndeplinite condițiile de admisibilitate, Înalta Curte a procedat la analizarea pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul sesizării.

B. Cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare este solicitată

Problema de drept ce face obiectul prezentei cauze privește interpretarea și aplicarea art. 6 alin. (1) din Codul penal, respectiv în ipoteza în care este vorba de tentativă, dacă se reduce pedeapsa la maximum prevăzut de lege pentru forma consumată a infracțiunii ori la maximum prevăzut de lege pentru forma tentativei.

În contextul cauzei, Înalta Curte reține că, în aplicarea corectă a dispozițiilor legii penale mai favorabile în cauze definitiv judecate, privitor la orice instituție a dreptului substanțial incidentă în această fază, trebuie să pornească de la specificul reglementării cuprinse în art. 6 din Codul penal, stabilind în raport cu acesta modul în care litera și rațiunea acestei reglementări se transpun în fiecare caz particular.

Potrivit art. 6 alin. (1)—(3) din Codul penal, când după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare și până la executarea pedepsei a intervenit o lege penală mai favorabilă, pedeapsa închisorii sau amenzii se reduce la maximum prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită.

Scopul reglementării art. 6 din Codul penal este de a oferi suport legal unei pedepse definitive în raport cu noua lege, care este mai favorabilă, pe timpul executării acestei pedepse și până la încetarea oricăror efecte ale condamnării ce vor interveni prin reabilitare și, totodată, de a asigura egalitatea de tratament juridic și legalitatea în aplicarea pedepselor.

Principiul legalității pedepselor impune ca pedeapsa aplicată în baza legii vechi să aibă susținere și în legea nouă, nefiind admisă executarea unei pedepse mai mari decât cea aplicabilă potrivit legii noi mai favorabile.

Prin garantarea principiului legalității se face o individualizare legală a pedepsei, înlăturându-se partea din pedeapsă care depășește maximum aplicabil sub legea nouă fără a face o nouă individualizare.

Tentativa este o formă a infracțiunii imperfectă, autonomă, pedepsită când legea prevede în mod expres, fiind o cauză legală generală de modificare a pedepsei, iar efectele sale trebuie avute în vedere la stabilirea dispozițiilor legii mai favorabile.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București Secția I penală în Dosarul nr. 179/122/2014 prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept vizând mecanismul de aplicare a legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei în ipoteza în care este vorba de tentativă,

„În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. 1 din Codul penal, în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximum prevăzut de lege pentru forma tentată (maximum special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei).”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit dispozițiilor art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 mai 2014.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **CORINA MICHAELA JÎJÎIE**

Magistrat-asistent,
Cristina Roșu

Art. 174 din Codul penal stabilește că prin *săvârșirea unei infracțiuni* sau *comiterea unei infracțiuni* se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, precum și participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice.

Referirea la „infracțiunea săvârșită” din formularea „maximum special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită”, utilizată în art. 6 alin. (1) din Codul penal, poate fi interpretată numai prin raportare la dispozițiile art. 174 din Codul penal, potrivit cărora, așa cum arătam mai sus, „prin *săvârșirea unei infracțiuni* sau *comiterea unei infracțiuni* se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă...”.

Prin urmare, în interpretarea și aplicarea art. 6 alin. (1) din Codul penal se va avea în vedere, în ipoteza unei tentative, maximum pedepsei pentru forma tentativei, adică maximum special prevăzut de lege pentru infracțiunea consumată redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei.

În consecință, în aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 alin. (1) din Codul penal, în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximum prevăzut de lege pentru forma tentată (maximum special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei).”

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 7**din 26 mai 2014**

Dosar nr. 8/1/2014/HP/P

Corina Michaela Jijie	— președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Francisca Maria Vasile	— judecător Secția penală
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător Secția penală
Maricela Cobzariu	— judecător Secția penală
Săndel Lucian Macavei	— judecător Secția penală — judecător-raportor
Ana Maria Dascălu	— judecător Secția penală
Ștefan Pistol	— judecător Secția penală
Cristina Rotaru Radu	— judecător Secția penală
Ioana Bogdan	— judecător Secția penală
Iulia Carmela Humă	— magistrat-asistent

S-a luat în examinare, în cadrul Dosarului nr. 8/1/2014/HP/P, sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori prin Încheierea din 13 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 550/111/2014, prin care, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea în principiu a problemei de drept ce constă în modul de aplicare a dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, cu privire la sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită”, respectiv dacă prin sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege, în cazul infracțiunilor continuate, strict maximul special prevăzut de legea care incriminează fapta săvârșită în formă continuată sau se înțelege acest maxim special majorat cu 3 ani potrivit sporului facultativ de pedeapsă.

S-a luat în examinare, în cadrul Dosarului nr. 10/1/2014/HP/P, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția I penală prin Încheierea din 17 martie 2014 pronunțată în Dosarul nr. 252/98/2014 (833/2014) prin care, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea în principiu a problemei de drept dacă aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunilor continuate, se face numai în raport cu pedeapsa prevăzută de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită sau în raport și cu sporul facultativ prevăzut de aceeași lege pentru sancționarea acestei forme a unității legale de infracțiune.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală este constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 274 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Iuliana Nedelcu, procuror șef al Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Președintele completului de judecată, doamna judecător Corina Michaela Jijie, președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prealabil a învederat că între dosarele nr. 8/1/2014/HP/P și nr. 10/1/2014/HP/P există identitate de obiect și a acordat cuvântul reprezentantului Ministerului Public pentru a pune concluzii cu privire la reunirea cauzelor.

Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a pus concluzii de reunire a cauzelor nr. 8/1/2014/HP/P și nr. 10/1/2014/HP/P, având în vedere identitatea de obiect a acestora.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, constatând că primul dosar cu care instanța a fost investită la data de 24 martie 2014 a fost Dosarul nr. 8/1/2014/HP/P, că între acest dosar și Dosarul nr. 10/1/2014/HP/P există identitate de obiect, că judecătorul-raportor a depus un raport comun pentru cele două dosare, că reprezentantul Ministerului Public, de asemenea, a depus concluzii scrise comune pentru dosarele nr. 8/1/2014/HP/P și nr. 10/1/2014/HP/P, reunește cauza ce formează obiectul Dosarului nr. 10/1/2014/HP/P la cauza ce formează obiectul Dosarului nr. 8/1/2014/HP/P, urmând să se pronunțe o singură decizie în Dosarul nr. 8/1/2014/HP/P.

Magistratul-asistent a învederat că s-au transmis puncte de vedere asupra chestiunii de drept din partea unor curți de apel și a instanțelor arondate acestora, precum și punctul de vedere exprimat de Departamentul Drept penal din cadrul Facultății de Drept a Universității București.

A mai învederat că, prin Adresa nr. 816/C/1.086/111—5/2014 din data de 8 aprilie 2014, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect pronunțarea unui recurs în interesul legii vizând problema de drept: dacă aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunilor continuate, se face numai în raport cu pedeapsa prevăzută de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită sau în raport și cu sporul facultativ prevăzut de aceeași lege pentru sancționarea acestei forme a unității legale de infracțiune.

De asemenea, prin Adresa nr. 776/C/1.084/111—5/2014 din data de 8 aprilie 2014, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a mai comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect pronunțarea unui recurs în interesul legii vizând problema de drept: modul de aplicare a dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, cu privire la sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită”, respectiv dacă prin sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege, în cazul infracțiunilor continuate, strict maximul special prevăzut de legea care incriminează fapta săvârșită în formă consumată sau se înțelege acest maxim special majorat cu 3 ani potrivit sporului facultativ de pedeapsă.

Magistratul-asistent a mai învederat că la dosar a fost depus Raportul unic întocmit de judecătorul-raportor la data de 24 aprilie 2014, care a fost comunicat condamnaților T.P.L.F. la data de 30 aprilie 2014 și H. I. la data de 24 aprilie 2014, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Condamnatul H. I., prin intermediul apărătorului, a depus la dosarul cauzei punctul său de vedere privind chestiunea de drept supusă judecării la data de 9 mai 2014.

Condamnatul T.P.L.F., prin intermediul apărătorului, a depus la dosarul cauzei punctul său de vedere privind chestiunea de drept supusă judecării la data de 12 mai 2014.

La data de 23 mai 2014 a fost depus și punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind rezolvarea de principiu a problemei de drept supuse dezbaterii.

Având cuvântul pentru a pune concluzii asupra cauzelor reunite, referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, reprezentantul Ministerului Public a susținut că infracțiunea continuată este o stare de agravare a pedepsei, respectiv o cauză modificatoare de pedeapsă reglementată în partea generală a Codului penal (art. 41 alin. 2 și art. 42 din Codul penal anterior, respectiv art. 35 alin. (1) și art. 36 alin. (1) din Codul penal actual).

În consecință, în virtutea caracterului său de cauză legală de modificare a pedepsei, infracțiunea continuată va fi avută în vedere la identificarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

Astfel, în aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, în ipoteza unei infracțiuni continuate, sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” semnifică, în opinia exprimată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, acest maxim la care se adaugă sporul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită în mod continuat, întrucât până la această limită se poate ajunge, în mod abstract, în aplicarea pedepsei pentru această formă de unitate legală.

S-a arătat că verificarea incidenței art. 6 din Codul penal în ipoteza infracțiunii continuate se va face într-o singură etapă, prin compararea pedepsei definitiv aplicate cu maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea respectivă plus sporul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea continuată, pedeapsa putând fi redusă, în această ipoteză, până la limita sumei dintre maximul prevăzut de legea nouă și maximul sporului aplicabil pentru infracțiunea continuată.

Concluzionând, după expunerea argumentelor de drept și jurisprudențiale, reprezentantul Ministerului Public a arătat că soluția propusă chestiunii de drept ce face obiectul sesizării este următoarea:

În aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 din Codul penal, în ipoteza infracțiunilor continuate, prin sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită plus sporul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea continuată.

Doamna judecător Lavinia Valeria Lefterache a adresat reprezentantului parchetului întrebarea „Dacă apreciază că articolul 4 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal permite interpretarea dată problemei de drept supuse dezlegării?”.

Întrucât art. 4 din legea mai sus menționată a fost editat pentru a împiedica ultraactivitatea fostului art. 15 din Codul penal care reglementa ipoteza aplicării facultative a legii penale mai favorabile și care nu era justificată de o necesitate a asigurării principiului legalității, procurorul a apreciat că acest text de lege nu are incidență în dezlegarea problemei de drept supuse judecării, în condițiile în care este vorba de aplicarea obligatorie a legii penale mai favorabile.

Președintele completului, doamna judecător Corina Michaela Jijiie, constatând că nu mai sunt alte întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut Dosarul nr. 8/1/2014/HP/P în pronunțare asupra problemei de drept supuse dezlegării.

ÎNALTA CURTE,

I. Titularii și obiectul sesizărilor

A. Prin Încheierea din 13 martie 2014 pronunțată în Dosarul nr. 550/111/2014, Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea dezlegării chestiunii de drept ce constă în modul de aplicare a dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, respectiv dacă prin sintagma „maxim special prevăzut de legea

nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege, în cazul infracțiunilor continuate, strict maximul special prevăzut de legea care incriminează fapta săvârșită în formă consumată sau se înțelege acest maxim special majorat cu 3 ani potrivit sporului facultativ de pedeapsă.

B. Prin Încheierea de sesizare din 17 martie 2014 pronunțată în Dosarul nr. 252/98/2014, Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

— dacă aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunii continuate, se face numai în raport cu pedeapsa prevăzută de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită sau în raport și cu sporul facultativ prevăzut de aceeași lege pentru sancționarea acestei forme a unității legale de infracțiune.

II. Expunerea succintă a cauzei cu privire la sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea în Dosarul nr. 550/111/2014

Prin Sentința penală nr. 161 din 9 iunie 2010, pronunțată de Tribunalul Bihor, definitivă prin nerecurare, s-a admis cererea de contopire a pedepselor formulată de condamnatul T.P.L.F., vizând pedepsele aplicate prin Sentința penală nr. 356/2007 a Tribunalului Bihor, Sentința penală nr. 456/2003 a Judecătorei Beiuș, Sentința penală nr. 304/1998 a Judecătorei Oradea, după cum urmează:

— 8 ani de închisoare aplicată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 209 alin. 1 lit. a) și g) din Codul penal anterior cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal anterior;

— 3 ani de închisoare aplicată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 194 alin. 1 din Codul penal anterior cu aplicarea art. 37 lit. b) din Codul penal anterior;

— 1 an și 3 luni de închisoare aplicată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 209 alin. 1 lit. c), e) și g) din Codul penal anterior cu aplicarea art. 37 lit. b) din Codul penal anterior;

— 1 an și 3 luni de închisoare aplicată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 209 alin. 1 lit. c), e) și g) din Codul penal anterior cu aplicarea art. 37 lit. b) din Codul penal anterior.

S-a dispus ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea — de 8 ani de închisoare în regim de detenție.

În baza sentinței penale menționate s-a emis mandatul de executare a pedepsei nr. 218 din 28 iulie 2010 a Tribunalului Bihor în executarea căruia se află condamnatul în prezent.

Împotriva acestei sentințe, condamnatul T.P.L.F. a formulat contestație la executare având ca obiect intervenirea unei legi penale noi (art. 595 din noul Cod de procedură penală).

Prin Sentința penală nr. 109/P/2014 din 24 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 550/111/2014, Tribunalul Bihor — Secția penală, în baza art. 595 din noul Cod de procedură penală cu aplicarea art. 23 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, cu modificările ulterioare, a respins cererea formulată de persoana condamnată T. P. L. F. de aplicare a legii penale mai favorabile.

S-a constatat că nu sunt aplicabile dispozițiile art. 6 din Codul penal privind incidența legii penale mai favorabile pentru pedeapsa aplicată condamnatului T. P. L. F. prin Sentința penală nr. 161/9 iulie 2010 pronunțată de Tribunalul Bihor, definitivă prin nerecurare, în baza căreia s-a emis mandatul de executare a pedepsei nr. 218 din 28 iulie 2010 a Tribunalului Bihor.

Împotriva Sentinței penale nr. 109/P/2014 din 24 februarie 2014, pronunțată de Tribunalul Bihor — Secția penală, inculpatul contestator T.P.L.F. a formulat contestație.

Acesta, prin apărător, a solicitat instanței să dispună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile asupra chestiunii de drept ce

constă în modul de stabilire privind aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal. Mai concret, a solicitat ca Înalta Curte de Casație și Justiție să se pronunțe cu privire la problema aplicării maximului special prevăzut de legea nouă în cazul infracțiunilor continuate, respectiv, dacă prin sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege, în cazul infracțiunilor continuate, maximul special prevăzut de legea care incriminează fapta săvârșită sau se înțelege acest maxim majorat cu 3 ani.

Totodată, a solicitat suspendarea cauzei până la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea acestei chestiuni de drept, astfel cum prevede art. 476 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Reprezentantul parchetului a învederat instanței că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât prima instanță a procedat în mod corect atunci când a reținut în sarcina inculpatului contestator pedeapsa cea mai grea de 8 ani închisoare, această pedeapsă fiind stabilită în limitele legale, astfel cum statuează noul Cod penal și astfel cum se arată și în art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din același act normativ ce reglementează infracțiunea de furt calificat, limitele de pedeapsă situându-se între 1 și 5 ani, iar potrivit cauzei de agravare, maximul special se poate majora cu cel mult 3 ani ajungându-se astfel la pedeapsa de 8 ani de închisoare.

Apărătorul inculpatului contestator a relatat faptul că, potrivit art. 187 din Codul penal, prin pedeapsă se înțelege pedeapsa prevăzută de legea care incriminează fapta săvârșită în forma consumată, fără a se lua în considerare cauzele de reducere sau de majorare a pedepsei.

A mai arătat că prevederile art. 79 alin. (1) din Codul penal stabilesc faptul că în cazul aceleiași infracțiuni, dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect reducerea pedepsei, limitele speciale se reduc, iar potrivit art. 79 alin. (2) din același text normativ, dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect agravarea răspunderii penale, pedeapsa se stabilește prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la circumstanțele agravante, concurs sau recidivă.

Apărătorul a mai arătat că, în cazul infracțiunilor continuate, există posibilitatea majorării maximului special de către judecător, nefiind vorba însă despre o majorare de drept a limitelor speciale ale pedepsei.

Prin Încheierea din 13 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 550/111/2014, Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori, în temeiul art. 476 și următoarele din Codul de procedură penală a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării chestiunii de drept ce constă în modul de aplicare a dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, respectiv dacă prin sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege, în cazul infracțiunilor continuate, strict maximul special prevăzut de legea care incriminează fapta săvârșită în formă consumată sau se înțelege acest maxim special majorat cu 3 ani potrivit sporului facultativ de pedeapsă.

În baza art. 476 alin. (4) din Codul de procedură penală a dispus suspendarea cauzei până la pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept.

III. Expunerea succintă a cauzei cu privire la sesizarea formulată de Curtea de Apel București în Dosarul nr. 252/98/2014 (833/2014)

La data de 27 ianuarie 2014, prin Adresa nr. I 16963 din data de 23 ianuarie 2014, Comisia de evaluare din cadrul Penitenciarului Slobozia, constituită în baza Hotărârii Guvernului nr. 836/2013 privind constituirea și atribuțiile comisiilor de evaluare a incidenței aplicării legii penale mai favorabile în cazul persoanelor aflate în executarea pedepselor și măsurilor

educative privative de libertate din perspectiva noilor reglementări penale și procesul penal, a sesizat Tribunalul Ialomița pentru a dispune cu privire la aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei potrivit art. 6 din Codul penal în cazul condamnatului H.I., deținut în penitenciarul respectiv.

Potrivit înscrisurilor atașate sesizării respective, prin Sentința penală nr. 133 din data de 21 martie 2012 pronunțată în Dosarul nr. 12666/118/2011, Tribunalul Constanța, Secția penală, a hotărât, pe latură penală, condamnarea inculpatului H.I. (judecat în stare de arest preventiv) la pedeapsa principală de 15 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de viol în variantă agravată și formă continuată, prevăzută de art. 197 alin. 1 și alin. 3 teza I din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal anterior.

De asemenea, i-a aplicat acestuia pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal anterior, pe o perioadă de 4 ani după executarea pedepsei principale, și, respectiv, pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării aceluiași drepturi, pe perioada executării pedepsei principale.

A fost menținută starea de arest preventiv a inculpatului și, conform art. 88 din Codul penal anterior, s-a dedus din pedeapsa principală perioada cât acesta a fost reținut și arestat preventiv, începând de la 9 septembrie 2011, la zi.

Prin Decizia penală nr. 11/MP din data de 19 iunie 2012, pronunțată în Dosarul nr. 12.666/118/2011, Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie a respins, ca nefondat, apelul declarat de inculpat.

De asemenea, prin Decizia nr. 2.684 din data de 6 septembrie 2012, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a respins, ca nefondat, recursul declarat de inculpat, hotărârea primei instanțe de condamnare a acestuia rămânând astfel definitivă.

Instanța de executare a emis pe numele inculpatului condamnat MEPI nr. 292 din 7 septembrie 2012, executarea pedepsei definitiv aplicate acestuia începând în data de 9 septembrie 2011 și urmând să se împlinească la termen în data de 8 septembrie 2026.

Punctul de vedere al Comisiei de evaluare în cadrul penitenciarului unde condamnatul se află încarcerat a fost în sensul că, în privința acestuia, sunt incidente prevederile art. 6 din Codul penal, întrucât pedeapsa aplicată prin hotărârea definitivă de condamnare depășește maximul special prevăzut de legea nouă [art. 218 alin. (1) și alin. (3) lit. c) din Codul penal], care este de 12 ani închisoare.

Prin Sentința penală nr. 68/F din data de 17 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 252/98/2014, Tribunalul Ialomița, în temeiul art. 23 din Legea nr. 255/2013, modificată prin O.U.G. nr. 116/2013, a admis sesizarea Comisiei de evaluare din cadrul Penitenciarului Slobozia, a constatat incidența în cauză a dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal referitoare la aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei, a redus pedeapsa aplicată prin hotărârea definitivă de condamnare anterior menționată la 12 ani de închisoare, a constatat că din această pedeapsă condamnatul a executat perioada începând cu data de 21 martie 2012 la zi, a anulat MEPI nr. 292 din 7 septembrie 2012, emis de Tribunalul Constanța și a dispus emiterea unui nou mandat de executare pentru pedeapsa redusă.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a constatat că maximul pedepsei prevăzute de legea nouă [art. 218 alin. (1) și alin. (3) lit. c) din Codul penal] pentru infracțiunea săvârșită de condamnat este de 12 ani de închisoare, fiind prin urmare mai mic decât durata pedepsei aplicate acestuia, de 15 ani de închisoare.

În consecință, având în vedere dispozițiile art. 6 alin. (1) din Codul penal, tribunalul a considerat că se impune reducerea pedepsei aplicate prin hotărârea definitivă de condamnare la nivelul maximului special prevăzut de legea nouă, respectiv la 12 ani de închisoare.

Împotriva Sentinței nr. 68/F din 17 februarie 2014 au formulat contestație atât condamnatul H.I., cât și Parchetul de pe lângă Tribunalul Ialomița.

În opinia reprezentantului Ministerului Public, aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 din Codul penal, implică — în cazul infracțiunii continuate — stabilirea într-o singură etapă a unei pedepse egale cu maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, la care, în cazul închisorii, să fie adăugat sporul de 3 ani închisoare prevăzut de art. 36 alin. (1) din Codul penal.

A considerat că este necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Contestatorul intimat a susținut că, în opinia sa, prima instanță a aplicat în mod corect dispozițiile art. 6 din Codul penal, întrucât pedeapsa definitiv aplicată trebuie redusă la nivelul maximului special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, fără majorarea aceluși maxim în condițiile art. 36 alin. (1) din Codul penal.

Prin Încheierea din 17 martie 2014 pronunțată în Dosarul nr. 252/98/2014 (833/2014), Curtea de Apel București Secția I penală, în temeiul art. 476 alin. (1) raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept, dacă aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunii continuate, se face numai în raport cu pedeapsa prevăzută de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită sau în raport și cu sporul facultativ prevăzut de aceeași lege pentru sancționarea acestei forme a unității legale de infracțiune.

IV. Puncte de vedere cu privire la chestiunea de drept supusă discuției

A. La aprecierea dispozițiilor art. 6 din Codul penal se au în vedere limitele de pedeapsă majorate cu sporul prevăzut pentru infracțiunea continuată, acest punct de vedere fiind exprimat de judecătorul instanței de fond care a pronunțat Sentința penală nr. 109/P/2014, precum și de reprezentanții Ministerului Public, care au pus concluzii în dosarele nr. 550/111/2014 al Curții de Apel Oradea și nr. 252/98/2014 (833/2014) al Curții de Apel București.

B. La aprecierea dispozițiilor art. 6 din Codul penal se are în vedere exclusiv maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, fără luarea în considerare a sporului prevăzut pentru infracțiunea continuată, acest punct de vedere fiind exprimat de contestatori și de judecătorii care au sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție.

V. Argumentele pe care se fundamentează opiniile.

Argumente pentru opinia potrivit căreia la aprecierea dispozițiilor art. 6 din Codul penal se au în vedere limitele de pedeapsă majorate cu sporul prevăzut pentru infracțiunea continuată.

În considerentele Sentinței penale nr. 109/P/2014 din 24 februarie 2014 pronunțată în Dosarul nr. 550/111/2014, Tribunalul Bihor a specificat în mod detaliat că sintagma „sancțiunea aplicată” are în vedere pedeapsa în executarea căreia se află persoana condamnată, pedeapsă unică sau rezultantă a unei pluralități de infracțiuni.

Instanța a reținut că pentru a se verifica dacă această „sancțiune aplicată” depășește „maximul special” prevăzut de legea nouă se analizează, într-o primă etapă, fiecare dintre pedepsele componente prin raportare la maximul special prevăzut pentru fiecare dintre acestea în legea nouă, după care

se analizează, prin raportare la situația juridică a condamnatului, regimul sancționator prevăzut în legea nouă.

Se arată că art. 6 alin. (1) din Codul penal devine aplicabil numai în situația în care, în baza acestui regim sancționator, pedeapsa ce i-ar fi aplicată condamnatului potrivit legii noi — pedeapsă care reprezintă „maximul special” prevăzut de legea nouă la care face referire art. 6 din Codul penal — ar fi mai ușoară. Într-o astfel de ipoteză, se face aplicarea legii noi atât în privința pedepselor componente (care, după caz, vor fi reduse la maximul prevăzut de legea nouă), cât și în privința regimului sancționator aplicabil acestor pedepse (după caz, concurs, recidivă, pluralitate intermediară), pedeapsa rezultantă stabilită potrivit legii noi fiind pedeapsa pe care persoana condamnată urmează să o execute în continuare.

Or, în privința condamnatului C.D., pedeapsa de 3 ani închisoare și cele două pedepse a câte 1 an și 3 luni închisoare nu depășesc maximul special prevăzut în textul nou de incriminare, dimpotrivă, potrivit noului Cod penal este incidentă agravanta prevăzută de art. 43 alin. (5), potrivit căreia limitele speciale se majorează cu jumătate (recidiva postexecutorie). Cât privește pedeapsa de 8 ani de închisoare, conform art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din Codul penal ce reglementează furtul calificat, limitele de pedeapsă sunt de la 1 la 5 ani, iar, potrivit cauzei de agravare prevăzută de art. 36 alin. (1) din Codul penal (forma continuată a infracțiunii), maximul special se poate majora cu cel mult 3 ani.

S-a concluzionat că pedeapsa de 8 ani de închisoare analizată în individualitatea ei depășește în mod aparent maximul special stabilit de noul Cod penal, însă cu agravarea impusă de art. 36 alin. (1) din Codul penal nu sunt mai favorabile dispozițiile noului Cod penal.

Nu în ultimul rând, modalitatea de contopire a pedepselor conform noului Cod penal este mult mai severă decât dispozițiile din legea veche.

În concluziile formulate în Dosarul nr. 550/111/2014 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori, reprezentantul Parchetului a arătat că prima instanță a procedat în mod corect atunci când a reținut în sarcina inculpatului contestator pedeapsa cea mai grea, de 8 ani de închisoare, această pedeapsă fiind în limitele legale, astfel cum statuează noul Cod penal și astfel cum se arată și în art. 229 alin. (1) lit. b) și d) din același act normativ ce reglementează infracțiunea de furt calificat la limitele de pedeapsă care sunt de la 1 la 5 ani, iar potrivit cauzei de agravare, maximul special se poate majora cu cel mult 3 ani, ajungându-se astfel la pedeapsa de 8 ani de închisoare.

Argumente pentru opinia potrivit căreia la aprecierea dispozițiilor art. 6 din Codul penal se are în vedere exclusiv maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită fără luarea în considerare a sporului prevăzut pentru infracțiunea continuată.

În susținerea acestui punct de vedere se arată că trebuie făcută distincția între acele cauze care au ca efect modificarea de drept a limitelor speciale ale pedepsei, precum în cazul tentativei, circumstanțelor atenuante și cauzele facultative care nu au un asemenea efect, precum este infracțiunea continuată.

Atunci când legiuitorul a înțeles ca efectul unor cauze de atenuare sau agravare să fie modificarea de drept a limitelor speciale ale pedepsei, a prevăzut expres acest lucru.

Expresia „pedeapsă prevăzută de lege” este definită în mod explicit în conținutul art. 187 din Codul penal ca fiind pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită în forma ei consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei.

Or, forma continuată a infracțiunii este, conform legii noi [art. 36 alin. (1) din Codul penal], ca, de altfel, și potrivit legii vechi (art. 42 din Codul penal anterior), o cauză de majorare a pedepsei, de care prin urmare nu se poate ține seama la determinarea pedepsei prevăzute de lege.

VI. Jurisprudență relevantă

Judecătorii Tribunalului Timiș (prin 3 hotărâri judecătorești pronunțate), cei ai Judecătoriei Giurgiu și ai Curții de Apel București au apreciat că la aplicarea dispozițiilor art. 6 din Codul penal se au în vedere doar limitele de pedeapsă pentru infracțiunea consumată fără să fie majorate cu sporul prevăzut pentru infracțiunea continuată. Din aceste hotărâri judecătorești rezultă că persoanele condamnate pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune prevăzute la art. 215 alin. 1, 2, 3 și 5 cu aplicarea art. 41 alin. 2 din Codul penal anterior, pentru care pedepsele aplicate depășeau câte 5 ani închisoare, au beneficiat de prevederile mai favorabile ale art. 244 alin. (1) și (2) din Codul penal și astfel pedepsele acestora au fost reduse la 5 ani, durată care reprezintă maximul special prevăzut de lege.

Curtea de Apel București — Secția I penală a statuat că „art. 6 din noul Cod penal este unicul articol care nu suscită discuții; în cazul în care pedeapsa aplicată unei persoane depășește maximul prevăzut de lege pentru noua infracțiune, se reduce cea pedeapsă la maximul prevăzut de noul Cod penal. Nu se face nicio altă deosebire, cauza nu se rejudecă, pentru că pedeapsa prevăzută de lege, în accepțiunea atât a vechiului Cod penal, cât și în accepțiunea noului Cod penal, este una și aceeași, respectiv pedeapsa prevăzută de textul care incriminează infracțiunea, fără luarea în considerare a cauzelor care agravează sau atenuază răspunderea penală”.

VII. Punctele de vedere exprimate de curțile de apel și de instanțele arondate

Punctul de vedere al judecătorilor Curții de Apel Ploiești (exprimat într-o singură decizie), Curții de Apel Iași, Curții de Apel Galați (în opinie majoritară), Curții de Apel Oradea (în opinie majoritară) și Curții de Apel Cluj este în sensul că prin sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege, în cazul infracțiunilor continuate, maximul special majorat cu sporul prevăzut pentru infracțiunea continuată.

Judecătorii Curții de Apel Craiova au comunicat că nu se are în vedere sporul de 3 ani închisoare (cu precizarea, în condițiile în care prin hotărârea de condamnare nu s-a aplicat un spor).

Curtea de Apel Constanța, în opinie majoritară, a transmis că nu se are în vedere sporul de 3 ani închisoare, acest spor având un caracter facultativ, și nu obligatoriu.

Judecătorii Curții de Apel Alba Iulia (în opinie majoritară), Curții de Apel Bacău, Curții de Apel Târgu Mureș și Curții de Apel Brașov opinează că prin sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege în cazul infracțiunii continuate, exclusiv maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, fără luarea în considerare a sporului prevăzut pentru infracțiunea continuată.

Același punct de vedere a fost exprimat în majoritate și de judecătorii din circumscripția Curții de Apel București, precum și de cei din circumscripția Curții de Apel Timișoara, față de prevederile art. 187 din Codul penal, în conformitate cu care, pentru determinarea limitelor de pedeapsă nu se iau în considerare cauzele de reducere sau de majorare ale pedepselor.

VIII. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 776/C/1.084/III-5/2014, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii vizând problema de drept: „modul de aplicare a dispozițiilor art. 6 alin. 1 din noul Cod penal cu privire la sintagma maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, respectiv, dacă prin sintagma maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită se înțelege, în cazul infracțiunilor continuate, strict maximul special prevăzut de legea care incriminează fapta săvârșită în formă

consumată sau se înțelege acest maxim special majorat cu 3 ani potrivit sporului facultativ de pedeapsă”.

Prin Adresa 816/C/1086/III-5/2014 Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii vizând problema de drept „dacă aplicarea legii penale mai favorabile, după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 din noul Cod penal, în cazul infracțiunii continuate, se face numai în raport cu pedeapsa prevăzută de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită sau în raport și cu sporul facultativ prevăzut de aceeași lege pentru sancționarea acestei forme a unității legale de infracțiune”.

Referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, reprezentantul Ministerului Public a arătat, în cadrul concluziilor depuse la dosarul cauzei, că infracțiunea continuată este o stare de agravare a pedepsei, respectiv o cauză modificatoare de pedeapsă reglementată în partea generală a Codului penal [art. 41 alin. 2 și art. 42 din Codul penal anterior, respectiv art. 35 alin. (1) și art. 36 alin. (1) din Codul penal actual].

În consecință, în virtutea caracterului său de cauză legală de modificare a pedepsei, infracțiunea continuată va fi avută în vedere la identificarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

Astfel, în aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, în ipoteza unei infracțiuni continuate, sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” semnifică, în opinia exprimată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, acest maxim la care se adaugă sporul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită în mod continuat, întrucât până la această limită se poate ajunge, în mod abstract, în aplicarea pedepsei pentru această formă de unitate legală.

S-a arătat că verificarea incidenței art. 6 din Codul penal în ipoteza infracțiunii continuate se va face într-o singură etapă, prin compararea pedepsei definitiv aplicate cu maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea respectivă plus sporul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea continuată, pedeapsa putând fi redusă, în această ipoteză, până la limita sumei dintre maximul prevăzut de legea nouă și maximul sporului aplicabil pentru infracțiunea continuată.

Concluzionând, după expunerea argumentelor de drept și jurisprudențiale, reprezentantul Ministerului Public a arătat că soluția propusă chestiunii de drept ce face obiectul sesizării este următoarea:

În aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 din Codul penal, în ipoteza infracțiunilor continuate, prin sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită plus sporul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea continuată.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Opinia judecătorului-raportor este în sensul că, în aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 din Codul penal în cazul infracțiunii continuate prin sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită se va înțelege limita superioară prevăzută de lege pentru infracțiune fără luarea în considerare a sporului facultativ de sancționare a acestei forme a unității legale de infracțiune”.

S-a arătat că sintagma „pedeapsă prevăzută de lege” este definită în mod explicit în art. 187 din Codul penal, iar acest text de lege preia întocmai textul art. 141¹ din Codul penal anterior în ceea ce privește stabilirea înțelesului expresiei „pedeapsă prevăzută de lege”.

În condițiile în care nu există nicio dispoziție derogatorie de la înțelesul expres al textului în aplicarea principiului general de drept *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, o distincție ipotetică, în sensul că textul respectiv nu ar fi aplicabil în cazul condamnărilor definitive, este nepermisă.

S-a mai arătat că o astfel de argumentație este susținută și de *principiul legalității sancțiunilor de drept penal*, astfel cum este reglementat în art. 2 alin. (1) din Codul penal.

X. **Opinia specialiștilor consultați**

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportate la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată opinia scrisă a unor specialiști în drept penal recunoscuți, asupra chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării.

A fost depus la dosar doar punctul de vedere exprimat de Departamentul Drept penal din cadrul Facultății de Drept a Universității din București, care a concluzionat că, în aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal cu privire la sintagma „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită”, în cazul infracțiunii continuate se înțelege maximul prevăzut de lege majorat cu 3 ani.

S-a arătat că în aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal este important să se stabilească dacă judecarea condamnatului, potrivit legii noi, va conduce în concret la o situație mai blândă pentru acesta, de aceea se vor avea în vedere limitele de pedeapsă între care se face individualizarea pedepsei pentru infracțiunea săvârșită, dacă aceasta ar fi judecată conform legii noi.

S-a opinat că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni în formă continuată, sancționată cu închisoarea, maximul de pedeapsă aplicabil este cel prevăzut de lege pentru infracțiunea consumată, care poate fi depășit cu 3 ani, pentru că, teoretic, instanța până la această limită va putea ajunge cu aplicarea pedepsei.

Un punct de vedere contrar celui exprimat de Departamentul de Drept penal al Facultății de Drept a Universității din București este cel al prof. univ. dr. Mihai Adrian Hotca (www.juridice.ro).

În această opinie, în cazul infracțiunii continuate, prin expresia „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege limita superioară menționată în norma de incriminare nouă care prevede aceeași infracțiune, fără luarea în considerare a sporului facultativ de 3 ani prevăzut de art. 36 din Codul penal.

În sprijinul acestui punct de vedere s-a arătat că „pedeapsa prevăzută de lege” este definită în mod explicit în art. 187 din Codul penal, ca fiind pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită, în forma ei consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei, forma continuată a infracțiunii fiind considerată o cauză de majorare (agravare) a pedepsei.

XI. **Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**

La nivelul instanței supreme este cunoscută o singură hotărâre judecătorească, definitivă, pronunțată în materie, în cadrul căreia a fost abordată expres chestiunea de drept supusă dezlegării, statuându-se în sensul că, dacă pentru comiterea unei infracțiuni sau a unei tentative la infracțiune, în formă continuată, prin hotărârea definitivă de condamnare nu a fost aplicat un spor, conform art. 42 din Codul penal anterior, instanța, în aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Codul penal, nu stabilește maximul special prevăzut de legea nouă prin luarea în considerare a sporului prevăzut de art. 36 alin. (1) din Codul penal, întrucât, atât potrivit Codului penal anterior, cât și potrivit noului Cod penal, sporul aplicabil în cazul infracțiunii continuate este facultativ, iar nu obligatoriu.

XII. **Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept**

Părțile din prezenta cauză, în temeiul dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală au trimis la dosar punctul de vedere formulat în scris cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării, ambele raliindu-se opiniei exprimate de judecătorul-raportor, în sensul că, în aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 alin. (1) din Codul penal, în cazul infracțiunilor continuate prin sintagma „maximul special prevăzut

de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege limita superioară prevăzută de lege pentru infracțiune, fără luarea în considerare a sporului facultativ de sancționare a acestei forme a unității legale de infracțiune.

XIII. **Înalta Curte de Casație și Justiție**

În contextul în care sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unor hotărâri prealabile s-a realizat în două cauze, Dosarul nr. 550/111/2014 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și Dosarul nr. 252/98/2014 (833/2014) al Curții de Apel București — Secția I penală, solicitându-se dezlegarea aceleiași chestiuni de drept, prin Încheierea din 26 mai 2014 s-a dispus reunirea acestor cauze, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, constatând că obiectul investirii este unul rezumat și cert definit, respectiv dacă în aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege maximul pedepsei prevăzut de lege pentru infracțiunea săvârșită sau și sporul facultativ prevăzut de aceeași lege pentru sancționarea acestei forme a unității legale de infracțiune.

A. **Cu privire la condițiile de admisibilitate a sesizării**

Înalta Curte de Casație și Justiție a fost legal sesizată, fiind îndeplinite cerințele impuse de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

Din verificările efectuate a rezultat și faptul că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii asupra chestiunii a cărei dezlegare se solicită și, de asemenea, această chestiune nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Constatând deci că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate menționate de art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte va proceda la analiza pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul prezentei cauze.

B. Cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită, respectiv dacă în aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege maximul pedepsei prevăzut de lege pentru infracțiunea săvârșită sau și sporul facultativ prevăzut de aceeași lege pentru sancționarea acestei forme a unității legale de infracțiune, Înalta Curte reține următoarele:

În aplicarea corectă a dispozițiilor legii penale mai favorabile în cauze definitiv judecate, privitor la orice instituție a dreptului substanțial incidentă în această fază, trebuie să se poarte de la specificul reglementării cuprinse în art. 6 din Codul penal stabilind, în raport cu acesta, modul în care litera și rațiunea acestei reglementări se transpun în fiecare caz particular.

Astfel, se reține că art. 6 din Codul penal realizează un echilibru între principiul autorității de lucru judecat și aplicarea legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive.

Dispoziția menționată justifică limitarea autorității de lucru judecat exclusiv prin necesitatea asigurării efectivității principiului legalității pedepsei (aceasta trebuind să aibă un suport legal atât la momentul pronunțării sale, cât și al executării).

Prin urmare, privitor la pedepsele definitive, prin aplicarea legii penale mai favorabile legiuitorul nu a înțeles să repună în discuție criteriile de stabilire și individualizare a sancțiunii, ci numai să înlăture de la executare acea parte din sancțiune care excedează maximului prevăzut de legea nouă, respectiv acea sancțiune mai grea care nu mai este prevăzută de legea nouă.

Textul art. 6 alin. (1) din Codul penal, reglementând aplicarea legii penale mai favorabile în cazul condamnărilor definitive, arată că, atunci „când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o

pedeapsă mai ușoară, sancțiunea aplicată, dacă depășește maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la acest maxim”.

Sintagma „sancțiunea aplicată” are în vedere pedeapsa în executarea căreia se află persoana condamnată, pedeapsă unică sau rezultantă.

Prin expresia „maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se va înțelege pedeapsa prevăzută de lege, adică limita superioară menționată în norma de incriminare nouă care prevede aceeași infracțiune, săvârșită sub imperiul legii penale vechi și cu privire la care există o hotărâre definitivă de condamnare.

Sintagma „pedeapsă prevăzută de lege” este definită în mod explicit în art. 187 din Codul penal ca fiind pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită, în forma ei consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei.

Or, forma continuată a infracțiunii (unitate legală de infracțiune) este, conform legii noi [art. 36 alin. (1) din Codul penal], ca, de altfel, și potrivit legii vechi (art. 42 din Codul penal anterior), o cauză de majorare (agravare) facultativă a pedepsei.

Așadar, „maximul special al pedepsei” rămâne a fi cel menționat în textul din legea nouă care incriminează fapta săvârșită, fără luarea în considerare a sporului facultativ.

Textul art. 187 din Codul penal preia întocmai textul art. 1411 din vechiul Cod penal, în ceea ce privește stabilirea înțelesului expresiei de „pedeapsă prevăzută de lege”.

În condițiile în care nu există nicio dispoziție derogatorie de la înțelesul anterior, în aplicarea principiului general de drept *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, o distincție ipotetică, în sensul că textul respectiv nu ar fi aplicabil în cazul condamnărilor definitive, este nepermisă.

De asemenea, o astfel de argumentație este susținută și de principiul legalității sancțiunilor de drept penal, astfel cum este reglementat în art. 2 alin. (1) din Codul penal, potrivit căruia pedepsele aplicabile persoanelor care au săvârșit infracțiuni sunt cele prevăzute de legea penală. Or, după cum s-a menționat, legea penală, conform art. 6 alin. (1) din Codul penal, prevede explicit că, în cazul condamnărilor definitive, pedeapsa aplicată se reduce în mod obligatoriu la nivelul maximului special prevăzut de legea nouă, în înțelesul pe care sintagma respectivă o capătă potrivit art. 187 din Codul penal.

Concluzionând, în considerarea celor expuse rezultă că, în aplicarea legii penale mai favorabile potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege maximul special prevăzut de lege pentru infracțiune, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzute pentru infracțiunea continuată.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori prin Încheierea din data de 13 martie 2014 în Dosarul nr. 550/111/2014 și sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția I penală, prin Încheierea din data de 17 martie 2014 în Dosarul nr. 252/98/2014 (833/2014), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea în principiu a problemei de drept dacă în aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege maximul pedepsei prevăzut de lege pentru infracțiunea săvârșită sau și sporul facultativ prevăzut de aceeași lege pentru sancționarea acestei forme a unității legale de infracțiune și stabilește:

În aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 din Codul penal, în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” se înțelege maximul special prevăzut de lege pentru infracțiune, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracțiunea continuată.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 26 mai 2014.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎN ALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **CORINA MICHAELA JÎJÎIE**

Magistrat asistent,
Iulia Carmela Humă

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.



5 948368 806986